

Enheten för produktsäkerhet
Lena Fagervall, 010-730 90 00
arbetsmiljoverket@av.se

fi.remissvar@regeringskansliet.se
henrik.hultberg@regeringskansliet.se

Remiss - En inre marknad för digitala tjänster – ansvarsfördelning mellan myndigheter (SOU 2023:2)

Sammanfattning

Arbetsmiljöverket har beretts möjlighet att yttra sig över delbetänkandet av utredningen om kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om en inre marknad för digitala tjänster, förordning (EU) 2022/2065, nedan kallad DSA. I enlighet med DSA ska medlemsstaterna utse en eller flera behöriga myndigheter som ska ansvara för tillsyn av leverantörer av förmedlingstjänster och kontrollera efterlevnaden av DSA. Delbetänkandet föreslår en ansvarsfördelning mellan svenska myndigheter samt föreslår vilken svensk myndighet som utses till samordnare för digitala tjänster.

Utredningen föreslår att Post- och telestyrelsen (PTS) utses till behörig myndighet och samordnare för digitala tjänster och att Konsumentverket (KO) och Myndigheten för press, radio och tv (MPRT) utses till behöriga myndigheter.

Arbetsmiljöverket ser positivt på förslaget av den fördelning till de myndigheter som föreslagits.

Det finns dock delar i betänkandet som Arbetsmiljöverket önskar förtydligas och specificeras i den fortsatta beredningen, detta gäller särskilt följande aspekter.

- Marknadskontrollmyndigheternas skyldighet att samverka med de behöriga myndigheterna måste utredas vidare och förtydligas.
- Ansvarsfördelningen mellan Arbetsmiljöverkets marknadskontrollansvar och de behöriga myndigheterna enligt DSA måste utredas vidare och förtydligas.
- Förhållandet mellan artikel 2.4 i DSA och artikel 14.4 k i förordning (EU) 2019/1020 behöver förtydligas.

Arbetsmiljöverkets synpunkter

Arbetsmiljöverket är marknadskontrollmyndighet för och har ansvar för att utöva marknadskontroll över maskiner, tryckbärande anordningar, enkla tryckkärl, utrustning och skyddssystem som är avsedda för användning i potentiellt explosiva atmosfärer samt personlig skyddsutrustning. Utöver detta ansvarar Arbetsmiljöverket också för marknadskontroll av sådana produkter enligt 3 kap. 8-10 §§ arbetsmiljölagen (1977:1160) som kan användas yrkesmässigt.

Av delbetänkandet framgår att marknadskontrollmyndigheterna ska samverka med de behöriga myndigheterna enligt DSA och att skyldigheten att samverka samt omfattningen av den ska bestämmas utifrån förvaltningslagens generella skyldighet för myndigheter att samverka med andra myndigheter. Det framgår särskilt att marknadskontrollmyndigheter ska samverka med Konsumentverket och MPRT i syfte att ge information och uppgifter om olagliga varor som krävs för att Konsumentverket och MPRT ska utföra sin tillsyn enligt de skyldigheter som följer DSA. Enligt Arbetsmiljöverkets uppfattning behöver det i den fortsatta beredningen förtydligas hur denna samverkan enligt DSA ska gå till och vad den ska omfatta. Genom att inte särskilt förtydliga detta och enbart luta sig mot den generella samverkansskyldighet som följer av förvaltningslagen bedömer Arbetsmiljöverket att det riskerar att uppstå situationer där marknadskontrollmyndigheterna gör olika bedömningar om när samverkan behövs. Utebliven samverkan skulle kunna bli en annan slutlig möjlig konsekvens av detta.

Ytterligare en aspekt som måste beaktas när det gäller marknadskontrollmyndigheternas samverkan med behöriga myndigheter enligt DSA, och som inte framgår av betänkandet, är vilka möjligheter en marknadskontrollmyndighet har att dela information som marknadskontrollmyndigheten har inhämtat i sin marknadskontroll med andra myndigheter. Sådan information kan utifrån marknadskontrollförordningen (förordning (EU) 2019/1020) och offentlighet- och sekretesslagen vara konfidentiell eller omfattas av sekretess. För att tydliggöra att det är möjligt för en marknadskontrollmyndighet att dela denna typ av information med de behöriga myndigheterna bör det enligt Arbetsmiljöverkets uppfattning övervägas att införa en bestämmelse i förordning (2014:1039) om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn som ger marknadskontrollmyndigheterna rätt att ge de behöriga myndigheterna enligt DSA den information som de behöver för sin tillsyn.

Av delbetänkandet framgår vidare att Konsumentverkets tillsynsansvar kommer att omfatta leverantörer av onlineplattformar som riktar sig till

konsumenter. Av DSA framgår att med konsument avses fysisk person som agerar utanför ramen för sin handels-, närings-, hantverks- eller yrkesverksamhet. Arbetsmiljöverkets marknadskontrollansvar för bl.a. maskiner och personlig skyddsutrustning begränsas till produkter som används yrkesmässigt, men den förmedlingstjänst, onlineplattform eller onlinegränssnitt som tillhandahåller produkten på marknaden gör sällan i sin marknadsföring någon skillnad på om produkten ska användas yrkesmässigt eller av en konsument. Detta medför enligt Arbetsmiljöverkets uppfattning att det kan uppstå gränsdragningsproblem som innebär att Konsumentverket med stöd av regelverket i DSA kan komma att agera mot ekonomiska aktörer som Arbetsmiljöverket idag bedriver marknadskontroll mot. Arbetsmiljöverket efterlyser därför ett förtydligande hur denna gränsdragningsproblematik ska hanteras.

En annan aspekt som bör beaktas är kopplad till när behöriga myndigheter begär stöd från andra myndigheter avseende onlinegränssnitt som misstänks strida mot unionsrätten när det gäller produkter. Utgångspunkten är att omfattningen av samverkan bestäms utifrån förvaltningslagens generella skyldighet för myndigheter att samverka med andra myndigheter eftersom de frågor som den behöriga myndigheten behöver samverka om oftast är av generell karaktär och inte kräver någon utredning. När det gäller produkter som omfattas av unionsrätten går det oftast inte utifrån den information som finns på en webbplats att bedöma om en eller flera produkter uppfyller kraven i dessa. Sektorsansvarig marknadskontrollmyndighet behöver i de flesta fall begära in information som visar att varje enskild produkt uppfyller kraven i unionsrätten för att kunna göra den bedömningen. För att uppnå detta behöver dessa samverkansformer regleras och bli tydligare.

Det är vidare tveksamt om sådana omfattande utredningsåtgärder som ibland kan krävas för att avgöra om en produkt uppfyller tillämpliga krav verkligen omfattas av de skyldigheter som följer av 8 och 26 §§ förvaltningslagen. Det bör därför utredas vidare om det krävs ett förtydligande i lag eller förordning gällande frågan om en marknadskontrollmyndighet på begäran av en behörig myndighet enligt DSA är skyldig att vidta utredningsåtgärder i syfte att avgöra om en produkt uppfyller uppställda krav för att den ska få tillhandahållas på marknaden.

Av artikel 2.4 i DSA framgår att förordningen inte påverkar tillämpningen av de regler som fastställs i andra unionsrättsakter som reglerar andra aspekter av tillhandahållandet av förmedlingstjänster på den inre marknaden eller som specificerar och kompletterar denna förordning. En sådan unionsrättsakt som särskilt anges är förordning (EU) 2019/1020. Genom artikel 14.4 k i förordning

(EU) 2019/1020 ges marknadskontrollmyndigheter befogenhet att när inga andra effektiva medel står till buds för att eliminera en allvarlig risk,

- i) kräva att innehåll som hänvisar till de relaterade produkterna avlägsnas från ett onlinegränssnitt, eller att kräva tydlig visning av en varning till slutanvändarna när de använder ett onlinegränssnitt, eller
- ii) om en begäran i enlighet med led i inte har iakttagits, kräva att leverantörer av informationssamhällets tjänster begränsar åtkomsten till onlinegränssnittet, inbegripet genom att begära att en relevant tredje part genomför sådana åtgärder.

Så som Arbetsmiljöverket uppfattar innebörden av artikel 2.4 i DSA så ska inte rättsakten påverka marknadskontrollmyndighetens möjligheter att på egen hand kräva att en ekonomisk aktör avlägsnar innehåll på sitt onlinegränssnitt eller begära att en leverantör av informationssamhällets tjänster begränsar åtkomsten till ett onlinegränssnitt. Arbetsmiljöverket saknar dock utredning kring hur artikel 14.4 k i förordning (EU) 2019/1020 förhåller sig till reglerna i DSA och särskilt när en marknadskontrollmyndighet istället för att själv ingripa med stöd av artikel 14.4 k i förordning (EU) 2019/1020 ska samverka med en behörig myndighet enligt DSA. I detta sammanhang vill Arbetsmiljöverket också belysa att de subjekt som Konsumentverket och MPRT kommer att ha tillsyn över även kan komma att utgöra sådana subjekt som omfattas av förordning (EU) 2019/1020. Detta skulle kunna innebära en risk för en situation där förbudet mot dubbel bestraffning aktualiseras eftersom en marknadskontrollmyndighet skulle kunna vidta åtgärder med stöd av artikel 14.4 k i förordning (EU) 2019/1020 samtidigt som en behörig myndighet kan ingripa mot samma subjekt men med stöd av regelverket i DSA. Hur dessa situationer ska hanteras behöver enligt Arbetsmiljöverkets uppfattning utredas vidare i den fortsatta beredningen.

De som deltagit

Yttrandet har avgetts av generaldirektören Erna Zelmin. I den slutliga handläggningen har även chefsjuristen Eva Nilsson, Johanna Ingemansson Christiansson och tillförordnade enhetschefen Joakim Medin. Föredragande har varit Lena Fagervall.

Erna Zelmin

Lena Fagervall

Kopia skickad till:
Arbetsmarknadsdepartementet